

Vydané 20. 12. 2024 číslo výtlačku 3 / 2024

MALUŽIŇSKÉ NOVINKY

www.obecmaluzina.sk

Vôňa medovníkov, vôňa Vianoc

Vôňa medovníkov pripomína očakávané Vianoce. Môžete ich piecť ktorýkoľvek deň v roku, ale nikdy tak nevoňajú, ako na Vianoce. Takáto atmosféra Vianoc

zavládla na obecnom úrade v nedeľu popoludní 8.12.2024. Mamy, staré mamy, dievčatá aj jeden chlapec sa pustili do zdobení medovníkov, ktoré si každý upiekol doma. Keďže sa táto akcia opakuje každoročne, každý vedel, čo má robiť. Priniesť si misku, varešku a podľa presného receptu vymiešať cukor s bielkom tak, aby bola poleva ťahavá a hlavne biela. To môže trvať aj 30 minút. Potom sa pustiť do zdobení, obrniť sa trpezlivosťou, lebo nie vždy sa zadarí a hlavne fantáziou. Bolo milé vidieť, ako mladá generácia preberá skúsenosti od starších, ako nakúkajú jeden druhému pod ruku. Ak sa niektorý medovníček nepodarí, nevadí, veď sa dá zjesť. Ozdobených medovníkov bolo čoraz viac, ale aj dobrých nápadov na zdobenie pribúdalo. Nielen bielou polevou, ale aj farebne. Popri tom sa zaspomínalo, ako pred pár rokmi vznikla táto tradícia, keď

základná škola v Hybiach organizovala súťaž v zdobení medovníkov. Tu, na obecnom úrade učila zdobiť deti Monika Žišková. Deti z Malužinej preto vyhrávali väčšinu cien.

Ale nezdobilo sa len na obecnom úrade. Miladka Jančušková zdobila tento rok doma a tiež krásne. A keďže nám bolo ľúto vyhodiť žltka, použili sa na výrobu vaječného likéru. Mňam, medovníky a vaječný koňak! Vianoce už môžu prísť!

-Mašpanková-

Milí priatelia, bratia a sestry!

O Vianociach zvykne hovoriť, že sú oázou oddychu, chvíľ pohody a vzájomnej blízkosti s ľuďmi, ktorých máme radi. Na pár dní, ako by sa zastavil čas. Uvedomujeme si, aké je to vzácné, keď sme lásku rozdávať, aj prijímať, keď môžeme prejavíť vďaku tým, ktorí s nami kráčajú životom. Ohľadupľnejší a milší sme aj voči celkom neznámym ľuďom. Ved' Vianoce sú o láske, radosti, pokoji a prajnosti. Teda o hodnotách, ktoré sa počas roka z našich medziľudských vzťahov akosi vytrácajú.

Pohľad na rozsvietené námestia mestečiek a dedín, svetielka vo výkladoch obchodov, sviečky na vianočných stromčekoch, to všetko dokáže rozžiariť nielen detské oči. Veľa svetla všade okolo nás prináša do našich srdiec radosť a dodáva vianočným dňom zvláštny pokoj.

Vianoce nám však hovoria o jednom ešte dôležitejšom svetle, ktoré všetci ku svojmu

životu potrebujeme. Je to svetlo sveta – narodené betlehemske dieťa, Ježiš. Narodil sa, aby priniesol svetlo do tmy našej hriešnosti a svojou láskou a pomocou presvietil tmu našich ťažkostí. Prišiel medzi nás, aby zahnal každý náš smútok, beznádej a svojím svetlom osvietil poslednú cestu tým, ktorí tento svet opúšťajú.

Vianoce sú svedectvom o Božej láske ku nám neraz hriešnym a nevďačným ľuďom. Pripomínajú nám, že „Tak Boh miloval svet, že svojho jednorodného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.“ J 3,16 Boh nám v dieťati narodenom v Betleheme, v Božom Synovi daroval všetko, čo potrebujeme. Prosme o dar viery, aby sme v Ježišovi spoznali svojho Záchrancu od časného, aj večného zatratenia. Napodobňujeme Jeho život lásky k Pánu Bohu, aj ľuďom vókol seba.

Žíme podľa Božích prikázaní. Nekráčame životom v tme bezbožnosti, závidi, neprajnosti, ale vo svetle lásky. Šírne pravdu, tvorme pokoj a slúžme si navzájom. Budme milosrdní k tým, ktorí našu pomoc potrebujú.

Nielen počas sviatočných vianočných dní, ale aj v novom roku žíme ako deti svetla. Zanechajme to zlé, čo nás vzdaluje od Pána Boha a vytvára bariéry medzi nami ľuďmi. Kým nám trvá čas milosti, svojím životom vydávame svedectvo o narodenom Spasiteľovi, ktorý hovorí: „Ja, svetlo, prišiel som na svet, aby nikto nezostal v tme, kto verí vo mňa.“ J 12,46

Prajem vám všetkým pokojné vianočné sviatky a požehnaný Nový rok 2025.

Mgr. Viera Mosná
evanjelická farárka

Príbeh Svätého Mikuláša

Veľmi, veľmi dávno, v gréckom meste Patara, sa narodilo do bohatej rodiny dieťaťko Nikolaos- Mikuláš. Mikulášovi rodičia boli dobrí, mali radi ľudí, pomáhali im a tak vychovávali aj synčeka Mikuláša. Keď bol Mikuláš veľmi mladý, jeho rodičia zomreli a on po nich zdedil veľký majetok. Mikuláš sa nemusel báť o svoje živobytie, mohol si žiť bezstarostne a v blahobyte, rozhodol sa však inak. Začal pomáhať chudobným, chorým ľuďom a všetkým, ktorí sa ocitli v núdzi. Mikuláš veril, že za dobré skutky sa dostane do neba. Pomáhal tajne, pretože bol skromný a nechcel, aby ho za pomoc ľudia chválili.

Mikuláš sa rád učil, preto šiel študovať za more, do Alexandrie. Raz, keď cestoval domov, uvidel ako z lode cez palubu spadol do vody jeden muž. Mikuláš ho zachránil pred utopením. Netušil, že ten muž je dôležitý a vážený človek, ktorý cestoval do mesta Myra, aby tam pomohol vybrať nového biskupa. Keď potom došli do Myry, človek ktorému Mikuláš zachránil život, navrhol, aby za biskupa

zvolili obetavého Nikolaosa, ktorý nosí aj meno víťaza (nikl = víťazstvo, laos = ľud). Aj keď Mikuláš netušil po povýšení, uvedomil si, že ako biskup bude mať možnosť rozhodovať o dôležitých veciach a bude môcť pomáhať ľuďom oveľa viac.

Tak sa aj stalo. Mikuláš zachránil mnoho nespravodlivo odsúdených, ktorých vykúpil z väzenia vďaka svojmu bohatstvu. Dal aj postaviť nemocnicu pre chudobných ľudí. Za nezištnú pomoc si ľudia Mikuláša veľmi obľúbili, vážili si ho a mali ho radi. Mikuláš sa často stretával a rozprával s chudobnými ľuďmi a preto vedel, čo im chýba. Legenda hovorí, že Mikuláš v noci obchádzal domy chudobných rodín a na okne im nechával peniaze a niečo dobré pre deti.

Raz sa dozvedel, že jeden otec nešťastne prišiel o všetky peniaze a preto sa jeho 3 dcéry nemôžu vydať. Mikuláš im tajne položil na okno mešec s peniazmi. Prvý deň pre prvú dcéru, druhý deň pre druhú. Otec troch dcér bol zvedavý, odkiaľ sa peniaze na okne berú,

preto tretiu noc po tme vyčkával. Keď sa pri okne objavil Mikuláš, úctivo mu ďakoval a od radosti ľuďom rozprával o jeho šľachetnom skutku.

Staručký biskup Mikuláš odišiel z tohoto sveta v jeden studený zimný deň 6. decembra. Ľudia naňho spomínali s láskou a pre jeho dobré srdce a pomocné ruky ho začali volať Svätý Mikuláš.

Aj v našej obci chodil po domoch Mikuláš Ferko spolu s anjelom Evkou a čertom Adamom. Zazvonil pri dverách, aby obdaril deti balíčkami, ktoré pripravil pre nich obecný úrad. Samozrejme sa predtým povypytoval rodičov, či poslúchali, či si vyčistili topánky a či si ukladajú svoje hračky. Tie odvážnejšie museli povedať básničku, alebo zaspievať pesničku. Za odmenu dostali sladké dobroty. Mikuláš so svojimi pomocníkmi anjelom a čertom obdaril nielen deti, ale pobavil aj rodičov a starých rodičov.

-MaŠpanková-

Starostove novinky

Nezvyčajne teplé a suché počasie, ktoré sme zažili v posledných mesiacoch, nám pripomenulo, že klimatické zmeny sú realitou, ktorá sa dotýka aj našej obce. Dlhé obdobia bez dažďa a vysoké teploty mali výrazný vplyv na našu prírodu a vodné zdroje. Najvýraznejšie zmeny môžeme pozorovať na toku Boce, v ktorom tečie čoraz menej vody. Zatiaľ čo v minulom roku klesol priemerný mesačný prietok Boce pod 60 % dlhodobého priemeru iba v júli, tento rok sme zaznamenali takéto hodnoty už v auguste, septembri a októbri. Ešte alarmujúcejšia situácia bola v apríli, máji, novembri a decembri, keď prietok klesol až pod 40 %.

Nízky prietok Boce môže mať vážne dôsledky aj pre našu obec - znížením hladiny podzemnej vody môže dôjsť k zníženiu výdatnosti nášho záchytného prameňa a tým k narušeniu dodávok pitnej vody. Zatiaľ voda tečie. Jediný výpadok sme zaznamenali iba koncom apríla. Príčinou bola „zlá“ poistka.

Ťažký rok však zažili naši včelári. Aj keď hlavná znáška bola vďaka medovicovému medu uspokojivá, na jeseň zaznamenali až 85% úhyn včelstiev. Výpadky hlásia včelári takmer na celom Liptove. Príčinou úhynu bola pravdepodobne kombinácia viacerých faktorov. Verím, že sa na budúci rok podarí včelárom aspoň z časti obnoviť počty včelstiev v Malužinej.

VZN 1/2024 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady

Na decembrovom zasadnutí obecného zastupiteľstva schválili poslanci nové všeobecne záväzné nariadenie (VZN) o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady. Dôvodom pre jeho schválenie je stagnujúca výška príjmov z podielových daní a zavedenie konsolidáčnych opatrení v roku 2025. Inak povedané navýšovanie príjmov obecných rozpočtov si majú samosprávy zabezpečiť zvyšovaním miestnych daní a poplatkov.

Zmeny vo VZN, ktoré nadobudne platnosť 1.1.2025, sa týkajú navýšenia daní z pozemkov, zo stavieb a bytov.

Druh pozemku	Hodnota pozemku €/m ²	Sadzba dane
a) orná pôda, ovocné sady, trvalé trávnaté porasty	0,0166	1,25 % zo základu dane
	0,0166	
b) záhrady	1,32	2,00 % zo základu dane
c) zastavané plochy a nádvoria ostatné plochy	1,32	2,00 % zo základu dane
	1,32	
d) lesné pozemky, na ktorých sú hospodárske lesy, rybníky s chovom rýb a ostatné hospodársky využívané vodné plochy	0,0995	2,50 % zo základu dane
	1,32	
e) stavebné pozemky	13,27 €	2,00 % zo základu dane

Druh stavby	Sadzba/ m ²
a) stavby na bývanie a drobné stavby, ktoré majú doplnkovú funkciu pre hlavnú stavbu	0,20 €
b) stavby na pôdohospodársku produkciu, skleníky, stavby pre vodné hospodárstvo, stavby využívané na skladovanie vlastnej pôdohospodárskej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu	0,20 €
c) chaty a stavby na individuálnu rekreáciu	2,00 €
d) samostatne stojace garáže	0,75 €
e) stavby hromadných garáží	0,25 €
f) stavby hromadných garáží umiestnených pod zemou	0,25 €
g) priemyselné stavby, stavby slúžiace energetike, stavby slúžiace stavebníctvu, stavby využívané na skladovanie vlastnej produkcie vrátane stavieb na vlastnú administratívu	2,00 €
h) stavby na ostatné podnikanie a na zárobkovú činnosť, skladovanie a administratívu súvisiacu s ostatným podnikaním a so zárobkovou činnosťou	2,00 €
i) ostatné stavby neuvedené v písmenách a) až h)	0,75 €

Miestny poplatok za komunálny odpad (KO) bude pre fyzické osoby s trvalým alebo prechodným pobytom v obci a pre fyzické osoby, ktoré majú oprávnenie užívať alebo užívajú v obci nehnuteľnosť zvýšený na 21,90 €/osobu/rok, pre právnické osoby a fyzické osoby - podnikateľov to bude 6,60 € za vývoz 110 l zbernej nádoby. Poplatok sa mení z dôvodov 100% navýšenia ceny za zber a odvoz KO (VPS L. Mikuláš) a navýšenia ceny za uloženie odpadu na skládke (o 4,9 €/t, resp. o 6,6 €/t za zhodnotenie na triediacej linke).

Odpadové hospodárstvo

Aké zmeny nastanú v budúcom roku:

Zber papiera (11001 modrý kontajner pri Jednote, obecnej bytovke a lesnej správe). Zmena sa týka frekvencie vývozov - papier bude vyvázaný raz za 4 týždne. Zberová spoločnosť pre zachovanie súčasných objemov nám dodá ďalšie kontajnery. Žiadam všetkých, aby objemný papierový odpad pred vhođením do nádoby „náležite“ upravili. Vďaka stlačenému a rozrezanému papieru sa do kontajnera zmestí viac odpadu a ušetríte tak miesto v kontajneri pre ostatných. Ďalej žiadam aby sa v prípade plných kontajnerov nenechal papier pri kontajneri (nevyzerá to dobre a v prípade zamoknutia takýto odpad nezoberú).

Do tohto kontajnera patria: noviny, časopisy, knihy, zošity, kancelársky papier, kartónové krabice (poskladané), obaly z potravín a kozmetiky, letáky.

Nepatrí sem: voskovaný, mokrý alebo inak znehodnotený papier, rolky od toaletného papiera, kartóny od vajčiek, vreckovky a kuchynské utierky.

Aj naďalej zostáva možnosť využiť mobilný zber papiera (2x ročne) a vymeniť ho tak za hygienické potreby alebo hotovosť.

Obec aj v tomto roku poskytovala službu vývozu odpadových vôd. Od marca do novembra bolo vyvezených 8 žump pri rodinných domoch a 1 pri bytovom dome (spolu 17 domácností). Vyvezené boli aj odpadové vody z troch malých ČOV pri bytových domoch (spolu 31 domácností). V zimnom období, pri mínusových teplotách, nebudeme túto službu poskytovať.

Obecný majetok

Od marca do augusta boli na obecných budovách (NBD č. 155, obecný úrad a multifunkčné ihrisko) vykonané opakované revízie NN prípojok, elektrických vnútorných rozvodov a bleskozvodov. Začiatkom roka budú vykonané aj opakované revízie na budovách hasičskej zbrojnice a Haláša. Pri revízii bleskozvodu na budove obecného úradu nameral technik nevyhovujúcu hodnotu uzemňovacieho odporu jedného zo zvodov. Záradu sme odstránili prepojením tohto zvodu z najbližším „funkčným“ zvodom. Za všetky revízie, ktoré vykonal Michal Bardy MiBA ELEKTRIK, obec zaplatila 991 €.

Údržba verejnej zelene

V auguste vyhlásila Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP) výzvu z Programu obnovy dediny: „Zelená infraštruktúra a starostlivosť o krajinu - Aktivity zamerané na starostlivosť/ ochranu/ obnovu/ revitalizáciu stromov“. Do výzvy sme sa prihlásili s projektom „Najstaršie stromy v Malužinej“. Projekt v bol v decembri schválený. Z celkovej hodnoty projektu 5390,00 € poskytne SAŽP našej obci dotáciu vo výške 5366,10 €. Tento projekt je pokračovaním revitalizácie verejnej

dostupnej zelene v intraviláne obce Malužiná. V budúcom roku bude odborne ošetrovaných 8 stromov (lipa, javor a šesť jaseňov).

PodĎakovanie

Krásny vianočný stromček opäť rozžiariť našu obec a potešil všetkých obyvateľov, malých aj veľkých. Za to, že nám ho doviezli a postavili, veľmi pekne ďakujem Radovi Petrulákovi a Dominikovi Petrulákovi. Dúfam, že sa obaja potešili, keď ich Mikuláš prišiel navštíviť a poďakoval sa im za ich pomoc malým darčekom.

Ďakujeme aj nášmu Mikulášovi, ktorý rozjasnil tváre takmer tridsiatke našich detí. Spoločne so svojou družinou priniesol deťom radosť a malý darček. Čert, ako každý rok, musel odísť s prázdnyim vrecom (aj keď niektoré deti poriadne vystrašili!). Nech Mikulášova návšteva nie je pre naše deti len sladkou odmenou, ale aj pripomienkou dôležitosti konania dobrých skutkov.

Zamyslenie

Najkrajšia hviezda

*Je krásne už i pomyslenie,
že naša Zem je hviezdica,
že sa tiež svojou dráhou ženie
v nesmernom poli nebička.*

*No krajšie je, že na tej púti
všetko a presne letí vpred,
a najkrajšie je, že tak schuti
krúti sa celý boží svet.*

M. R. Martáková

Priatelia, zamysleli ste sa niekedy nad týmto zázrakom, že aj naša Zem sa tiež tak schuti krúti a my sa krútime s ňou a ani o tom

nevieme? Že jej dráha a rýchlosť je presne vymedzená v nesmiernom poli planét a hviezd? Mňa osobne to fascinuje. A čo je tiež fascinujúce, že naša planéta je skutočne „najkrajšia hviezda“. V celom nami doteraz poznanom vesmíre neexistuje nám podobná. A ani nám podobná bytosť.

„Nepochopiteľné, tajomné, krásne.“

Kto, alebo čo, je pôvodcom života na našej planéte? Náhoda? Fantázia prírody? Alebo je to nejaké duchovno – Duch – Boh, ktorý má so svojím stvorením presný zámer? A človek, ako vrchol všetkého stvorenstva, je súčasťou Jeho zámeru? Nie je v človeku kúsok „božieho Ducha“ v ľudskej duši?

Má človek dušu? Myslenie, vôľa, túžba, tvorivosť, radosť z poznania, z videnia krásy sú prejavy duše alebo mozgu? A čo je to

láska? Vernosť, obetavosť, odpúšťanie, pokoj, nadšenie, nádej? Nie sú to mohutnosti duše a ducha?

Každý si môže vybrať komu a čomu uverí, akú pravdu prijme za svoju a bude z nej žiť, aký zmysel dá svojmu životu. Prial by som si, aby sme boli hľadačmi pravdy, ktorá nás bude spájať a povzbudzovať v konaní dobra, vo vnímaní krásy a túžbe po pokoji a nie naopak.

Prajem Vám požehnané sviatky a celý nový rok 2025.

Břetislav Chytil - starosta obce

Vtip na záver:

Človek sa stretol s Bohom a vraví mu: „Bože, a vieš že ty už nie si jediným tvorcom života? Už aj ja dokážem vytvoriť živú bunku!“ „Nech sa páči, urob to.“ Človek vezme do ruky za hrst' zeme a Boh mu hovorí: „počkaj, počkaj, vezmi si svoju zem! ...“

Jubileum 2025 – Pútnici nádeje

„Jubileum“ je názov pre „výnimočný, mimoriadny, špeciálny“ rok. Je odvodený od hudobného nástroja, ktorý sa

používal pri oznámení jeho začiatku, hebrejsky yobel, baraní roh, ktorého zvuk oznamuje Deň zmierenia. Tento sviatok sa konal každý rok, ale osobitný význam nadobudol pred začiatkom jubilejného koka.

Znaky jubilea na čo sa treba zamerať

Putovanie - Jubileum od nás žiada, aby sme sa vydali na cestu.

Svätá brána - cieľom je prejsť ňou. Jej otvorenie pápežom predstavuje začiatok svätého roka.

Zmierenie - Jubileum je znamením zmierenia, predstavuje „milostivý čas pre obrátenie človeka.“

Modlitba - Chvilu modlitby počas cesty ukazujú, že pútnik má Božie cesty „vo svojom srdci“.

Liturgia - Liturgickým obradom, charakteristickým pre svätý rok, je otvorenie svätej brány. Počas slávnostného liturgického obradu pápež bránu zvonku zatlačí a prejde ňou ako prvý pútnik.

Vyznanie viery - „Vyslovovať s vierou vyznanie viery znamená vstúpiť do spoločenstva s Bohom Otcom, Synom a Duchom Svätým, ako aj do spoločenstva s celou Cirkvou.“

Odpustky - Jubilejný odpustok je konkrétnym prejavom Božieho milosrdenstva.

Popis loga jubilejného roku 2025

Postavy - predstavujú celé ľudstvo, prichádzajúce zo štyroch končín sveta. Objímajú sa navzájom na znak solidarity a bratstva, ktoré by mali spájať všetky národy.

Kríž - Nie je to len znak viery, ktorú táto postava objíma, ale aj nádeje, ktorú nemožno nikdy opustiť, pretože nádej potrebujeme vždy a najmä vo chvíľach najväčšej núdze. Kríž zobrazený v logu je dynamický. Skláňa sa

k ľudstvu, akoby mu chcel vyjsť v ústrety, ponúka mu istotu.

Rozbúrené vlny - pod postavami symbolizujú skutočnosť, že životná púť neprebíha vždy hladko v pokojných vodách.

Kotva - často sa používa ako symbol nádeje.

Cesta pútnika - logo znázorňuje cestu pútnika nie ako individuálnu záležitosť, ale skôr ako niečo spoločné, čo sa vyznačuje rastúcou dynamikou, ktorá vedie človeka stále bližšie ku krížu.

V spodnej časti loga je znázornené **motto jubilejného roku 2025: Pútnici nádeje.**

Jubilejný rok v našej Spišskej diecéze začneme sláviť 29.12.2024 na sviatok Svätej Rodiny a ukončí sa 28.12.2025. Otec biskup František Trstenský nás pozýva začať jubilejný rok spolu s ním v Poprade, kde nám udelí pápežské požehnanie spojené s úplnými odpustkami.

Odo dňa 29. decembra 2024 do 28. decembra 2025, počas celého Jubilea roku 2025, budú tieto jubilejné posvätné miesta v Spišskej diecéze s jubilejným krížom:

Katedrála sv. Martina v Spišskej Kapitule v Spišskom Podhradí;

Konkatedrála Sedembolestnej Panny Márie v Poprade;

Bazilika Navštívenia Panny Márie v Levoči;

Bazilika svätého Jakuba v Levoči;

Bazilika Svätého Kríža v Kežmarku; **Svätyňa Božieho Milosrdenstva** v Smižanoch;

Farský kostol Nanebovzatia Panny Márie v Zákamennom;

Farský kostol svätého Jozefa v Krivej; **Farský kostol svätého Ondreja** v Ružomberku;

Farský kostol svätého Mikuláša v Starej Ľubovni.

Počas Jubilea budú veriaci môcť získať odpustky týmito štyrmi spôsobmi:

1. Účasť na jubilejnej sv. Omši alebo inej verejnej pobožnosti v jubilejnom chráme
 2. Skutok milosrdenstva alebo pokánia vykonaný v zbožnom duchu
 3. Tí, ktorí sa pre chorobu alebo iné dôvody nemôžu zúčastniť na púti: obetou svojho utrpenia alebo ťažkosti svojho života
 4. Návšteva jubilejného chrámu a eucharistickej adorácia zakončená modlitbou Otče náš, Verím v Boha a Zdravas Mária, pričom biskup František odporúča vykonať túto návštevu týmito krokmi:
- Pri vchode prežehnať sa požehnanou vodou
 - Prečítať si úryvok z Božieho slova

- Pomodliť sa modlitbu jubilejného roka pri jubilejnom kríži
 - Zotrvať v eucharistickej adorácii aspoň 15 minút
 - Pomodliť sa Otče náš, Verím v Boha Zdravas Mária a na úmysel Svätého Otca
 - Vykonať jeden skutok milosrdenstva alebo pokánia
- Túžme po Ježišovi, veď on je Emanuel, Boh s nami... Urobme to, čo nám odkazuje prorok

Izaiaš: „Pripravte cestu Pánovi, vyrovnajte mu chodníky!

Všetkým Vám prajem požehnané prežitie vianočných sviatkov a nech sa blížiaci jubilejný rok 2025 stane pre nás všetkých zdrojom milostí, ktoré budú v našom živote viditeľné predovšetkým vo väčšej láske k Bohu i k našim bratom a sestrám.

František Kočibal
farár Rímskokatolíckej farnosti Hybe

DIECÉZNY KALENDRÁR											
December 2024	29. december 16:00	Otvorenie Jubilejného roka Poprad									
		Apríl									
Január 2025	18. - 25. január	Týždeň modlitieb za jednotu kresťanov									
	26. január	Nedeľa Božieho slova									
Február	1. február	Jubileum zasvätených Liptovský Mikuláš									
	14. - 15. február	Jubileum chorých a zdravotníkov Ružomberok									
Marec	7. marec	Jubilejné celodiecezna odposlúchajúca pobožnosť Spišská Kapitula									
	8. marec	Jubileum ochrancov života Smižany									
	28. marec	24 hodín pre Pána									
		Máj									
		10. máj									
		Jubileum detí Levoča									
		22. - 24. máj									
		Eucharistický kongres Ružomberok									
		29. máj									
		Jubileum katolíckych škôl Ružomberok, Smižany									
		Jún									
		8. jún									
		Turíce									
		11. jún									
		Osobná vigília kňaza									
		21. jún									
		Jubileum podnikateľov Kriva									
		26. jún									
		Spoločný deň posvätenia kňazov									
		Júl									
		2. - 3. júl									
		30. rokov od návštevy sv. Jána Pavla II.									
		August									
		2. august									
		Jubilejná púť k bl. sestre Zdenke Kriva									
		9. august									
		Pamätň deň smrti Božieho sluha biskupa Jána Vojtašáka Zákamené									
		10. august									
		Jubileum otcov, matiek a rodín Zákamené									
		28. august									
		Jubileum katechétov a učiteľov – Veni Sancte Kežmarok									
		September									
		13. september									
		Jubileum hnutí a spoločenstiev Kežmarok									
		21. - 26. september									
		Jubileum kňazov Spišská Kapitula									
		27. september									
		Jubileum ministrantov Spišská Kapitula									
		Október									
		3. - 5. október									
		Kongres milosrdenstva Smižany									
		5. október									
		Jubilejná púť za nové duchovné povolania Spišská Kapitula - Levoča									
		19. október									
		Jubileum Rómov Smižany									
		25. - 26. október									
		Jubileum manželov Kežmarok									
		November									
		15. november									
		Jubileum chudobných a charitívnych diel Zákamené									
		29. november									
		Jubileum predstaviteľov verejnej správy a samosprávy Stará Ľubovňa									
		December									
		13. - 14. december									
		Misijný kongres Poprad									
		28. december									
		Ukončenie Jubilejného roka Poprad									

Čo ste hasiči, čo ste robili...

„Naši mladí hasiči obsadili 1. miesto v jesennom branňo-športovom preteku detí, ktorý sa uskutočnil v Trstenej (pri L. Mikuláši),“ pochválil sa úspechom Robo Ozdinyi, veliteľ DHZ v Malužinej. Vyzdvihol prácu vedúcej mládeže malých hasičov Zuzany Ráchelovej, ktorá deti trénuje. Súťaže sa zúčastnilo niekoľko družstiev z Liptova vo vekovej kategórii od 3-7 rokov. Naše deti, riadne zaregistrované ako členovia DHZ a vybavené preukazmi mladých hasičov, predviedli vynikajúce výkony. Prípravka DHZ v Malužinej má aktuálne 6 členov (Karolína, Dominik a Tobias Križšákovci, Richard Ozdinyi, Jaroslav a Veronika Ráchelovci), z ktorých 4 reprezentovali obec na súťaži.

Deti sa po súťaži tešili nielen z víťazstva, ale aj z medailí a víťazného pohára, ktoré si priniesli domov. Súťaž podporil aj starosta obce, ktorý bol mladým hasičom nápomocný. Jedným z rozhodcov bol aj Robo Ozdinyi. Tréningy mladých hasičov budú pokračovať od januára 2025, pričom príprava bude zameraná na nadchádzajúcu halovú súťaž mladých hasičov.

Traja členovia DHZO Malužiná sa zúčastnili na taktickom cvičení zameranom na stavanie protipovodňových hrádzi. Cvičenie sa uskutočnilo 6.10.2024 v Račkovej doline pod záštitou okrsku č. 5. Taktického cvičenia sa zúčastnili -mesto Liptovský Hrádok, obce Liptovský Peter, Pribylina, Vavrišovo, Liptovská Kokava, Jamník, Liptovská Porúbka a Važec. Súčasťou výbavy v protipovodňových vozíkoch, ktoré boli použité počas cvičenia, sú aj protipovodňové pyramídy. Táto špeciálna pomôcka slúži na rýchle a efektívne budovanie bariér proti vode, pričom umožňuje zvýšiť stabilitu a pevnosť hrádzi pri povodniach alebo záplavách. DHZ Malužiná vlastní protipovodňový vozík, ktorého súčasťou sú 4 protipovodňové vaky.

Zaslúžilý člen DHZ Malužiná pán František Malatín oslávil 9.12.2024 životné jubileum 90 rokov. Pri tejto príležitosti mu jeho kolegovia odovzdali pamätň hodiny s venovaním.

Veliteľ DHZ upozorňuje všetkých obyvateľov, aby v nadchádzajúcom vykurovacom období venovali pozornosť bezpečnosti vykurovacích zariadení a komínov. Predpokladá, že v priebehu roku 2025 – 2026 uskutočnia námatkové kontroly. Pomohli by týmto predchádzať možným požiarom.

-Mašpanková-

Rozpočet obce na rok 2025

Rozpočet obce na rok 2025 je premyslený a zahŕňa viaceré dôležité položky a plánované projekty.

Obec bude v nasledujúcom roku 2025 hospodáriť s finančnými prostriedkami vo výške 247.065,- Eur. Z toho sú bežné príjmy 191.060,- . Tieto príjmy zahŕňajú aj príjem 5.800,- Eur od Slovenskej agentúry životného prostredia na revitalizáciu zelene ako príspevok z Envirofondeu. Zvýšenie dane z nehnuteľností prinesie obci vyššie príjmy o cca 10.000,- Eur. Obec plánuje v roku 2025 pokračovať v rekonštrukcii hostinca a haláša. Z celkových výdavkov 54.000,- na rekonštrukciu hostinca a haláša plánuje financovať zo zdrojov z Ministerstva kultúry 27.000,- Eur. Obec tiež očakáva refundáciu od MAS Horný Liptov 16.230,- Eur za rekonštrukciu miestnej komunikácie, ktorú zrealizovala už v roku 2024. Bežné výdavky obce budú 185.065,- Eur vrátane výdaja na revitalizáciu zelene 5.800,- Eur. Obec spláca úver zo Štátneho fondu rozvoja bývania vo výške 8 000 € ročne. Zostatok nesplateného úveru na 7 bytových jednotiek k 30. 11. 2024 je 137 930,86 €.

Podrobný rozpočet obce bude zverejnený po jeho schválení na oficiálnej webovej stránke. Tento návrh poukazuje na vyvážené hospodárenie a snahu obce zabezpečiť ďalší rozvoj infraštruktúry a služieb pre svojich obyvateľov.

Návrh rozpočtu obce Malužiná - rok 2025

Výsledok bežného rozpočtu	
príjmy	191 060
výdavky	185 065
Spolu:	5 995

Výsledok kapitálového rozpočtu	
príjmy	43 230
výdavky	54 000
Spolu:	-10 770

Výsledok finančných operácií	
príjmy	12 775
výdavky	8 000
Spolu:	4 775

Celkový výsledok	
príjmy	247 065
výdavky	247 065
ROZDIEL P-V:	0

Podrobné členenie rozpočtu

Bežné príjmy	Eur
Tuzemské bežné transfery zo ŠR -	3 500
DPFO výnos dane z príjmov poukázaný úz.samospráve	72 000
Daň z nehnuteľností, daň za psa	81 900
Daň za ubytovanie	800
Poplatok za TKO	9 300
Príjmy z prenajatých pozemkov, budov	10 860
Správne poplatky a platby za predaj výrobkov, tovarov a služieb	2 300
Vodné,stočné 7 b.j.	900
Elektrika 7 b.j.	850
Tvorba fondu opráv BD	1 850
Iné príjmy	1 000
Iné príjmy - z envirofondeu	5 800
Spolu:	191 060

Bežné výdavky	Eur
Výdavky ref. zo ŠR	130
Výdavky ref. zo ŠR - DHZ, CO	3 000
Výdavky ref. zo ŠR - verejné priestranstvo	0

Výdavky ref. zo ŠR - spoločný stavebný úrad	370
Verejná správa	95 915
Obecné zastupiteľstvo	1 910
Finančné operácie	2 000
Dobrovoľný hasičský zbor	5 470
Miestne komunikácie	6 450
Odpadové hospodárstvo	11 200
Verejné priestranstvá	21 600
Bytový dom 7b.j.	7 650
Spoločný stavebný úrad	2 300
Verejné osvetlenie	3 920
Služby občanom	14 300
Príspevky	8 850
Bežné výdavky spolu:	185 065

Kapitálové príjmy	Eur
Príjem na MK z MAS	16 230
Príjem MK haláš - 3. etapa strop a priečky	12 000
Príjem MK hostinec - 6. etapa podlahy	15 000
Úhrn kapitálové príjmy	43 230

Kapitálové výdavky	Eur
Rekonštrukcia MK haláš - 3. etapa strop a priečky	12 000
Rekonštrukcia MK hostinec - 6. etapa podlahy	12 000
Hostinec - 6. etapa podlahy	30 000
Kapitálové výdavky spolu:	54 000

Finančné operácie - príjmové	Eur
Prevod z RF	12 775
Finančné operácie príjmové spolu:	12 775

Finančné operácie výdavkové:	Eur
Splácanie tuzemskej istiny zo ŠFRB	8 000
Úhrn FO	8 000

Stretnutie seniorov

Aj tohto roku, dňa 21.11.2024, sa uskutočnilo stretnutie seniorov. Pozvanie prijalo 23 dôchodcov. V zasadačke obecného úradu ich privítal starosta obce. Tentoraz nezaznel príhovor. Namiesto neho starosta premietol krátke video o rozmeroch planét, hviezd a „rozľahlosti“ vesmíru. Týmto poukázal na obrovský zázrak existencie našej planéty Zeme, ktorá napriek tomu, že je len zrnkom prachu v našej galaxii, je jedinečná svojho druhu; má v sebe život. Video uviedla krátka básnička od M. R. Martákovej „Najkrajšia hviezda“ a ukončila ho báseň od P. Lenku „Báda o hore“.

Potom starosta pozval prítomných jubilanťov, aby im pogrataloval a spolu s pracovníčkou obecného úradu Danou Priadkovou odovzdal dary. Najstarším z nich bol pán František Malatín, ktorý sa tohto roku dožil 90 rokov. Ďalej p. Jolana Jankovičová a p. Emil Trvalec 75 rokov, p. Mária Pastuchová 70 rokov. Ku gratulácii sa pridala p. Anna Gulašová, ktorá odovzdala malé darčeky členom klubu JDS. Na zdravie oslávencom zaznel prípitok a srdečné „živio“ ostatných dôchodcov. Pani Anna Gulašová predniesla báseň ako pozvanie do radov malužinského klubu JDS.

Ďalší program bol ozajstným rozveselením. Deti z Materskej školy v Kráľovej Lehote svojimi pesničkami a tančekom vyčarili

úsmev na každej tvári. Za svoj dokonalý výkon boli odmenení veľkým potleskom a sladkou odmenou.

Posedenie pokračovalo pohostením a voľnou diskusiou. Na záver starosta premietol niekoľko fotografií, pri ktorých si dôchodcovia mohli zaspomínať aj na svojich rodičov, či svoje mladé časy, ale aj na rôzne aktivity obyvateľov Malužinej z nedávnej minulosti.

Milí seniori, prajeme Vám všetkým veľa zdravia (dobré trávenie a zdravý spánok), trpezlivosti (s vnúcatami a so sebou) a veselého ducha, ktorý pomáha prekonávať každodenné starosti a trápenia.

-ACh-

Ročné obdobia sa striedajú ako životné dni človeka, niektoré sú zaliate slnkom – iné všedné a šedivé. Každá etapa života má svoje čaro. Každé ročné obdobie sa nám predstaví v inej kráske.

Letné dni boli zaliate slnkom, čo využili sme na zorganizovanie akcie: „KILOMETER S PALIČKAMI“, spojenú s návštevou banskej štôlne ZUBAUSTOLLEN a opekačkou. Medzi nami sme privítali členov JDS z Kráľovej Lehoty, Ondrašovej a Ploštína. Každý senior si individuálne zvolil tempo chôdze. Veď – nešli sme sa pretekať, ale obdivovať krásy Malužinskej doliny.

Slnčné lúče potešili našu dušu, žblnkotajúci potôčik dodal energiu. Ani medvedík nám cestu neskrížil.

Všetci sme boli spokojní, počasie nám prišlo, prehliadka štôlne s perfektným výkladom o sedimentoch jednotlivých hornín, histórii baníctva v Malužinskej doline zaujala všetkých. Odmenou bola opekačka vo vytúženom chládzku pri chladnej vode Bocianky.

Nálada dobrá – vtipy sršali, jednoducho akcia vydaná.

Dni jesene boli krásne, pestrofarebné, babie leto tohto roku ukázalo svoje kúzlo. Žijeme čím ďalej rýchlejšie, čas tejto doby vnímame rozpačito. Ale je súčasťou života. Túto hektickú dobu sme sa snažili našim spoluobčanom spríjemniť v dňoch magických rituáloch dejín siahajúcich až do keltskej doby. Našu dedinu postrážil gazda Bonifác, zdá sa, že bol úspešný a aj pizzu dostal.

A prišlo najchladnejšie ročné obdobie. Príroda okolo nás sa zmenila na galériu nevšedných výtvarov z dielne mrazu a snehu. V týchto dňoch si najviac uvedomujeme silu priateľstva,

lásky, úcty a obetavosti.

V dňoch adventu sme sa skúsili na chvíľu zastaviť, vychutnať si čaro prichádzajúcich vianočných dní. Spoločne sme zdobili medovníky, spoločne vytvárali vianočné dekorácie na spríjemnenie našich domovov.

Nezabudli sme ani na našich najstarších občanov JDS. Aj na ich vianočnom stole bude dekorácia od nás – svetielko sviečky – rozžiari ich srdce, zanechá stopu pohody, radosti, spolupatričnosti človeka k človeku.

Najkrajšie sviatky roka prichádzajú tíško so svojim nezabudnuteľným čarom. Želám všetkým spoluobčanom, ľuďom dobrej vôle, krásne, šťastné, v kruhu rodiny prežité Vianočné sviatky. Do Nového roku 2025 – pevné zdravie, dušenú pohodu, ľudskú pokoru a vnútornú silu.

Anna Gulašová

Predsedníčka klubu JDS Malužin

Skutočné šťastie, je užívať si prítomnosť bez obáv z toho čo prinesie budúcnosť.

„Senen“.

Tekvičky 2024

Dňa 19.10.2024 sa obecny úrad premenil na hotovú umeleckú dielňu. Konalo sa vyrezávanie tekvičiek. Je to obľúbená akcia hlavne medzi najmenšími, ktorá sa do popredia dostala v posledných rokoch. Odkiaľ však tento zvyk pochádza a kde siahajú jeho korene?

Mohlo by sa zdať, že je to zvyk, ktorý pochádza z Ameriky, ale nie je tomu tak. Vyrezávanie tekvic sa neodmysliteľne spája s Halloweenom – typickým americkým sviatkom, ktorý sa stáva obľúbeným aj v našich končinách. Vyrezávanie tekvic je spojené s legendou o Jackovi, ktorý bol taký zlý, že aj samotné peklo ho vyvrhlo a diabol, ktorý sa ho chcel čím skôr zbaviť, dal mu na cestu žeravé uhľíky, aby sa vedel Jack bezpečne dostať medzi živých. Kde však mal dať Jack žeravé uhľíky? V rukách by ho pálili, tak si vydlabal repu a do nej ich uložil. Túto legendu si so sebou priniesli do Ameriky írsky prisťahovalci. Američania si čisto z praktickej stránky zamenili repu za

tekvicu. Jednoducho sa lepšie vydlabáva. Tiež tomuto zvyku pridali na jeho hrôzostrašnosti, keďže jeho korene v Európe mali predovšetkým duchovný rozmer. A tak v dnešnej dobe nedlabeme repu či zemiaky, ale tekvičky a dodávame im hrôzostrašný výraz.

Zaujímavosťou je, že aj v našich končinách nájdeme stopy po tomto zvyku. Áno aj Slováci vydlabávali tekvice a ostatné jesenné plody, predovšetkým repu a zemiaky. Ide o zvyk starý niekoľko storočí. Volalo sa to hľadanie svetlonosa. V našich končinách sa to spájalo s návštevou cintorína, kedy vydlabané tekvičky slúžili ľuďom na osvetlenie cesty a tiež ako výzdoba ich obydli. A kto bol vlastne Svetlonos? Išlo o nadľudskú bytosť, ktorá zvädzala ľudí zo správnej cesty do močiarov, vodil ich po poliach či cintorínoch. Na nalákание ľudí používal mihotavé svetielka. Veľakrát sa toto „túlanie“ alebo zvedenie z cesty svetlonosom končilo tragicky. Taktiež podľa legendy, kto ukradol omšové víno, sviečku alebo peniaze zo zvončeka sa premenil na svetlonosa.

Prenesme sa z minulosti do súčasnosti. Treťia októbrová nedeľa tradične patrila šikovným

ručičkám našich detí a rodičov. Obecny úrad sa zaplnil rôznymi tekvičkami. Fantázií sa medze nekládli. Stačila určitá dávka fantázie, správne náčinie, šikovné ručičky a na obecnom úrade vznikali hotové umelecké diela. Niektoré tekvičky boli roztomilé, iné strašidelné, nechýbali špicaté zuby či rôzne iné kreácie. K dobrej nálade nám dopomohla veselá hudba, chutné občerstvenie a tanečné kreácie detí. Tieto naše „svetlonosy“ potom poslúžili na osvetlenie našej cesty na námestie, kde sme ich umiestnili ako výzdobu a skrášľovali nám jesenné dni.

Aj na tomto zvyku vidíme prepájanie a ovplyvňovanie rôznych kultúr a ľudských spoločenstiev. Slovensko bolo v minulosti tranzitnou krajinou, v ktorej sa miešali rôzne zvyky a kultúry, čo nás následne formovalo do súčasnej podoby. Veľké ďakujem patrí všetkým vám, ktorí ste pomohli zorganizovať toto podujatie, predovšetkým hlavnému iniciátorovi akcie Veronike Petrenkovej. Poďakovanie patrí aj vám, ktorí ste sa tohto podujatia zúčastnili a venovali ste svoj čas spoločnému stretnutiu.

-kbarťkova-

VÝVOZ KO V OBCI MALUŽINÁ 2025

	plánovaný termín vývozu ZKO (110 a 1100 l)
	plánovaný termín vývozu plastov, VKM (1100 l)
	plánovaný termín vývozu papiera (1100 l)
	plánovaný termín vývozu skla - 1x mesačne
	plánovaný termín vývozu elektroodpadu a baterií
	plánovaný termín vývozu železného šrotu
	plánovaný termín vývozu textilu
	plánovaný termín vývozu BRKO - každú stredu
	štátne sviatky

	po	út	st	čt	pá	so	ne
január	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		
február	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28		
marec	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
apríl	31						
	1	2	3	4	5	6	
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30				
máj				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30	31	
jún							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30						
júl		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31			
august					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31
september	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30					
október			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		
november						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
december	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				

DOBŘÉ RADY

Cibuľový čaj je osvedčeným domácim receptom na zmiernenie kašľa a podporu imunity.

Na prípravu potrebujete:

- 1 cibuľa (aj so šupkou)
- 3 dcl vody
- 1 polievková lyžica cukru (na karamel)
- Citrónová šťava (podľa chuti)
- Med (podľa chuti)

Postup:

1. Cibuľový odvar:

- Cibuľu nakrájajte na kolieska bez odstraňovania šupky.
- Dajte ju variť do 3 dcl vody.
- Nechajte vriieť 7-10 minút.

2. Karamel:

- Na panvici alebo v hrnci roztavte 1 polievkovú lyžicu cukru na karamel.

- Keď je karamel hotový, zalejte ho pripraveným cibuľovým odvarom (pozor, môže to trochu zasychať).

3. Dochutenie:

- Do zmesi pridajte šťavu z citróna a med podľa chuti.

4. Konzumácia:

- Čaj nechajte trochu vychladnúť a pite ho po dúškoch, ideálne teplý.

Tento čaj je vhodný pri suchom alebo dráždivom kašli a tiež pomáha posilniť organizmus počas prechladnutia.

Oznamy:

Priznanie k dani z nehnuteľností sa podáva do konca januára

Obyvatelia, fyzické i právnické osoby, ktoré nadobudli v priebehu roka 2024 v Malužinej nehnuteľnosť, sú povinní do **31. januára 2024** podať priznanie k dani z nehnuteľnosti na rok 2025. Rovnako do 31. januára 2024 je povinný podať čiastkové priznanie k dani z nehnuteľnosti každý daňovník, ktorý sa stal vlastníkom, nájomcom alebo užívateľom ďalšej nehnuteľnosti alebo došlo k zmene druhu alebo výmery pozemku, účelu využitia stavby a pod., **alebo mu zaniklo vlastníctvo, nájom alebo užívanie nehnuteľnosti.**

Tlačivá na priznanie k dani z nehnuteľnosti sú k dispozícii v kancelárii obecného úradu v Malužinej alebo na stránke MF SR.

BLAHOŽELÁME JUBILANTOM

Okrúhle životné jubileum oslávili:

60 rokov – Juraj Jankovič – júl

65 rokov – Pavol Kubiš – september

Verona Trvalcová – november

Marta Španková – november

70 rokov – Martin Španko – október

75 rokov – Vladimír Korenko – december

85 rokov – Pavel Lenko – september

90 rokov – Anna Staroňová – september

František Malatín – december

Nech máte dostatok dôvodov na smiech

Nádej na zajtrajšok a lásky okolo seba

Nepočítajte roky, ale zážitky

A že tých zážitkov ešte bude!

Všetkým oslávencom prajeme veľa zdravia, šťastia a radosti zo života.

Malužinské Novinky - noviny obce

Malužiná,

vydáva Obecný úrad Malužiná,

tel. č. 044/5292 221,

email: obecmaluzna@stonline.sk

redaktori: Kristína Bartková,

Marta Španková

grafika: jennym, s.r.o.